

VOLTAIREKERIAK

VOLTAIRE. Munduan ba-ditu bere lagunak. Edozein tokitan. Edozein arotan. Munduaren salbamena ots egin eta gizona iraindu naiz zapaldu, betiko, modatxua da lurrean. Zabaltasuna esan ta indarkeriz estutu, ona emen gizonen jokera.

Munduan, gizonen artean, amets aundi bat somatzen dogu. Gauza aundiak egiteko gogo dago. Asmo bikaiña da. Gizadia, larri-larri, deika dago. Jende pobriak, ots, dei egiten dau bere bear-izan ta estutasunean. Gure oinpeko lurak ba-ditu ostera ondasunak, ugari, eskeinka; gizonen semei jaten emoteko. Gizon guztiak, barriz, lan egiñez, lurraren frutuak, bizi izateko aiñean, bereganatzeko esku-bidea bizitzaz ta gizon izatez dauka.

Gizonen garrazi au guztiok entzuten dogu, guztioi dei egiten deusku. Karrazi gogorrez egin bere. Baiña gizonak, emen, banatzen gara gure griñen eratara zaldun eta oiñez-koen artean. Aldra bakoitzeko ontan be danak ez dira bardifiak, batzuk estuagoak, besteek zabalagoak, onek zuzenagoak, areek zabarragoak. Naste zabar au zergaitik sor-tu bear da, gizon izatez, bardiñak diranen artean...?

Nork nori esan deutso: zu anaia baiño geiago zara? Anaia menperatuko dozu? Zure otsein legez eukiko dituzu gizonak lurrean? Gizona eukiz, guzurrez, maltzurkeriz ta indarrez zapaltzeko eskubidea nork legetu dau gizadian? Ori egiten dauanak, nola esan legike: ni ongillea naz, anaiak gosepean daukezanak..., ni zuzena naz, zelan esan legike! Sinismen ta zuzentasun aldetik begiraturik, Kristok, garbi, esan eban: "Ni beartsuei barri ona zabaltzera nator, katiguak eta zapalduak askatzera". Nortzuk dira

katiguak eta zapalduak...? Nortzuk dira katigatzailleak eta zapaltzailleak... Nor ete dabil zuzentasunez eta Kristogaz? Baita au be esan eban Kristok... "Jaungoikoak errugabeak eta errudunak astertzen ditu; ta gogorkeria maite dauana, Arek gorrotatu egiten dau".

Onk dira munduaren Egillearen jakituri ta aginduen oiñarriak. Gizonaren izateari, berez, ondo jatorkoz. Baiña gizonak beste era batera jokatu nai dabe, diruz, indarrez, maltzurkeriz ta guzurrez. Ta zapalkeria argitzera ta askatzera Kristo etorri zan. Iñork eta iñor, iñola, zapaltzeko eskubiderik ez dau, ots egin eban.

Beste gogorkeri maltzur bat be ba-da munduan, Voltaire'k esan ebana: "Besteen aurka guzorra esaizu beti, zerbalt geratuko da-ta". Bide oneri be, ondo, deritxoe askok. Au guzur ta biraua da lurrean gaiñean. Askatasunaren alde urten, gizonen onaren billa ekin ta guzur zapaltzailleak besteei ezarri, beti, zerbait kaltegarri dana, geratuko dalakoan, au ez da gizonen egitea. Au zapaltzea, gogorkeria, ditadurakeria da.

Norberaren agindukeria garaille aterateko, orren bearizanean dagon gizona, ao minkaitzekoa da. Baiña ori ez bakarrik, buru ta biotza dollorkeriak baltzitu deutsoz. Ederkeriaren izenean on egiten dabela uste izan, buruari alan sinistu eragin nai, ta nauskeria, maltzurki, darabil barru guztian. Ta era ortan bizi al izateko, zer egin...? Beste ingurukoak laidoz eta guzurrez izen-baltzitu nai leukez. Ori da mundutar jokerea. Bien bitartean, zintzoak, egiz, direnak zapalduta.

PAULIN

